

DODATEK NUTOWY

Historia wokalnych opracowań psalmu *Miserere mei, Deus* (nr 50/51) odsyła nas przede wszystkim do czasu renesansu i baroku. Do dzieł Josquina, Palestriny, Lassa i Victorii, potem Allegriego, Lottiego... Później, w dobie klasycyzmu, kiedy muzykę kościelną zdominuje aparat wokально-instrumentalny, kompozycje *a cappella*, w tym i chóralne ujęcia całych psalmów, staną się rzadkością. Tym większe zainteresowanie winien wzbudzić utwór zamieszczony w niniejszym *Dodatku nutowym*.

Miserere Maximiliana Stadlera reprezentuje tę wielką część repertuaru klasycznego, która dziś popadła w całkowite zapomnienie. A przypomnijmy, że sam kompozytor — Johann Karl Dominik Maximilian Stadler (1748–1833), z racji posługi benedyktyńskiej zwany też Abbé Stadler — należał do znaczących przedstawicieli epoki. Był uczniem Albrechtsbergera. Działał w kilku ośrodkach rodzimej Austrii, m.in. w Lilienfeld, Kremsmünster, Linzu, głównie zaś w Wiedniu, gdzie utrzymywał kontakty z najwybitniejszymi twórcami — Haydnem, Beethovenem, Schubertem. Równoległe z pracą kompozytorską rozwijał aktywność jako organista i pianista, prowadził badania nad historią muzyki, był wielkim znawcą problematyki generałbasu. W jego spuściznie kompozytorskiej ważne miejsce zajmują wokalne opracowania psalmów niemieckojęzycznych (m.in. w przekładach Mosesa Mendelssohna). Do grupy tej należy psalm *Miserere*, który — według naszego rozeznania — nie doczekał się jeszcze współczesnej edycji.

Psalm 50 posiadał w przeszłości liczne niemieckojęzyczne wersje tekstowe, niekiedy bardzo odległe wobec siebie. Tekst opracowany przez Maximiliana Stadlera znajdujemy w XVIII-wiecznym *Deutsches Brevier für Stiftsdamen, Klosterfrauen und jeden guten Christen. Dritter Band, der den Sommertheil enthält* (Augsburg 1792, s. 559–560), w identycznym przy tym brzmieniu, sama zaś kompozycja — przeznaczona na cztery głosy mieszane (sopran, alt, tenor, bas) — ewidentnie wpisuje się w dawną i silnie utrwaloną tradycję psalmów sylabiczno-homorymicznych. Dzieło ukazało się drukiem w wiedeńskiej oficynie *S.A. Steiner und Comp.* (№ 2814, brak roku wydania) jako komplet złożony z kart głosowych (*Soprano, Alto, Tenore, Basso*) oraz partytury (cztery głosy zanotowane na dwu pięcioliniach). Starodruk ten zachował się w muzykaliach kościoła św. Mikołaja w Bielsku-Białej; brak zaginionego głosu *Alto* nie powoduje luki w przekazie muzycznym, bo partię tę zawiera kompletna partytura. Staranną edycję nutową zdobi gustowna karta tytułowa z kwiecistą dedykacją:

Der 50.te Psalm. | MISERERE | für | vier Singstimmen, | Sr Excellenz dem Hochgebornen Herrn Herrn | Franz Grafen v. Széchényi | von Sárvári Felső=Widek, | Ritter des souverainen Ordens des goldenen Vlieses, | Grosskreutz des königl. neapol. Ordens des h. Januarius, | S.^r k. k. A. M. wirklich. Kämmerer und geheimen Rath, | Oberstkämmerer des Königreichs Ungarn & & | aus wahrer Hochachtung gewidmet | von | ABBÉ STADLER.

[Psalm 50 | MISERERE | na | cztery głosy wokalne, | Jego Ekscelencji Jaśnie Wielmożnemu Panu | Franciszkowi Hrabie w Széchényi, | w Sárvári Felskő-Widek, | Kawalerowi Suwerennego Orderu Złotego Ulissesa, | Wielkiego Krzyża królewsko-neapolitańskiego Orderu Świętego Januarego, | Jego cesarsko-królewskiego Apostolskiego Majestatu Rzeczywistemu Szambelanowi i Tajnemu Radcy, | Najwyższemu Krajowemu Szambelanowi Królestwa Węgier, & & | z najgłębszego szacunku dedykowane | przez | ABBÉ STADLERA].

Utwór podajemy wiernie według wiedeńskiego wydania. Jedyne interpunkcję tekstu słownego — w edycji nutowej zupełnie prawie pominiętą — наносimy za wspomnianym *Deutsches Brevier*.

Wstęp i przygotowanie do wydania: Tomasz Jasiński

Skład komputerowy nut: Gabriela Cyrys, ks. Joachim Waloszek

